

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za ostanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 12 h, če se ostanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, ostanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Volilno gibanje.

Shod v Vipavi.

V nedeljo, dne 18. avgusta bo v Vipavi velik shod volilcev. Na shodu bodo govorila kandidata narodno-napredne stranke g. Ivan Božič in zastopnik izvrševalnega odbora narodno-napredne stranke g. dr. Ivan Tavčar.

Shod klerikalnih zaupnikov.

Kar smo prorokovali, to se je tudi v istini izpolnilo. Na včerajšnjem shodu klerikalnih zaupnikov so radikalni elementi pod vodstvom dr. Šusteršiča dosegli popolno zmago.

Občni zbor »Katoliško-političnega društva« je bil sam na sebi brez vsacega pomena, zgolj formalna stvar. Šele ko je vladni zastopnik odšel in so bili »katoliški zaupniki« sami med sabo, se je začelo posvetovanje in razpravljanje o deželnozborskih volitvah in o kandidatih.

Shod je bil mnogoštevilno obiskan. Z vseh strani so prišli duhovniki, zlasti mlajši, in vsi so kazali velikansko bojevitost. Neduhovnikov je bilo le bore malo, kacij 10 do 15, kmetov ni bilo nič. Čemu tudi! Katoliška stranka stoji na stališču, da kmet nima človeške pameti, in da mu je Stvarnik zato dal voditelja in jeroba v osebi duhovnika. Ta sklepa in misli za kmeta — kmet naj pa dela, plačuje davke in skrbi, da se bo njegovemu jerobu vedno dobro godilo. S tega stališča je umevno, da kmeta tudi na včerajšnji shod niso rabili, saj bo itak še dosti zgodaj izvedel, koga mora voliti, če neče, da mu njegov duhovnik na zadnjo mesto sv. popotnice prinese šmirnico.

Shoda so se kajpada udeležili samo strogozanesljivi klerikalni zaupniki in je torej naravno, da še nismo zamogli poizvedeti vseh posamičnosti. Toda že to, kar smo izvedeli, je jako značilno za razmere v klerikalni stranki.

Prvo besedo na shodu je imel dr. Šusteršič, in ta je s svojimi pristaši mej dosedanjimi korenito pometel. Šusteršičeva klika je odstavila dve

tretjini vseh dosedanjih poslancev. Mej tistimi, ki ne bodo več kandidirani, so: Jelovšek, Modic, dr. Papež, Ažman, Kajdiž, Zelen, Košak in celo kanonik Kalan. Ko se je šlo za kandidaturu g. Košaka, so nekateri Šusteršičevi pajdaši začeli upiti: Košak je liberallec. Mirni in tihi Košak je na to zapustil dvorano z vzdihom: Torej sem tudi v nemilost padel.

Gospod Košak ne ve, kdaj je kaj storil, vsled česar bi zaslužil, da se ga imenuje liberalca. Naj mu to mi povemo. Gospod Košak se ni udeležil znanega Šusteršičevega naskoka na kmetijsko družbo in zato je padel v nemilost. Neozlindrani ljudi dr. Šusteršič ne trpi poleg sebe, kakor sploh ne ljudi, ki imajo kaj več značaja kakor on, ki ne vidi v vsakem liberalcu lopova in capina. Zato sta odletela tudi Modic in Jelovšek.

Imen vseh na včerajšnjem shodu postavljenih klerikalnih kandidatov doslej še nismo mogli izvedeti. Znano nam je samo, da je določen kandidat za ljubljansko okolico Vencajz, kandidatom za kamniško-brdski okraj na Kajdiževo mesto župan Mejač iz Komende, za kmetijske občine kranjsko-škofjeloškega okraja pa sta določena dež. glavar Detela in — dr. Brejc!

Deželni glavar Oton plem. Detela, ki hoče veljati za konservativca, bo kandidiral roko v roki s takim kričanjem, kakor je dr. Brejc.

Res daleč so prišli takoimenovani konservativci v klerikalni stranki! To, da bo radikalni klerikalec dr. Brejc kandidiral skupno z dež. glavarjem, kaže, da je konservativna frakcija mej klerikalci prišla ob ves upliv, da je morala upravnegačastno kapitulirati.

Resnici na ljubav konstatiramo, da se dež. glavar ni vdeležil včerajšnjega shoda in da torej še ni gotovo, če bo hotel kandidirati v taki družbi, kakršno mu je usilil dr. Šusteršič.

Zaradi Brejčeve kandidature je prišlo na shodu do

ostrega konflikta. Na ta mandat je namreč reflektiral Kranjski dekan Koblar, ki je bil zase pridobil tudi več duhovnikov.

Ko se je imenovalo ime dr. Brejca kot kandidata za kmetijske občine Kranjske Loka, so nekateri starejši duhovniki odločno ugovarjali kličeč: Kaj pa mislite? Kam jadramo? Ne bodite vendarta-konstrastni!

Te duhovnike so podpirali Koblarjevi somišljeniki, a zaman. Koblarju se je ponudila kandidatura za mestni mandat Kranj-Škofjaleka. Reklo se je — bil je to menda dr. Krek — da po računu klerikalne stranke ima napredna stranka v tej mestni skupini samo 4 ali 5 glasov večine teh par glasov pa se bo že dalo pridobiti, tako da bo Koblar sigurno izvoljen.

S tem pa Koblar in njegovi pristaši niso bili zadovoljniter so demonstrativno in ogorčeno zapustili shod, ko je bil določen kandidatom za kmetijske občine dr. Brejc.

Iz tega, kar smo zamogli doslej izvedeti, je razvidno, da je torej Šusteršičeva ožja klika popolnoma zmagala s svojimi kandidati, in konservativno frakcijo v lastni stranki popolnoma zadušila.

Poduk za volitve.

Na včerajšnjem shodu v »Katoliškem domu« so se mej udeležnike delile tudi brošure, ki obsega natančen poduk za postopanje pri deželnozborskih volitvah. Če je bil ta poduk predložen cenzuri, ne vemo. Iz te brošure je razvidno, da postavijo klerikalci v vseh mestih svoje kandidate, in da upajo na zmago vsaj v nekaterih mestih.

V Ljubljani, 7. avgusta.

Kompromis med Staro- in Mlado-Čehi.

Pogajanja in priprave za kompromis med Mlado- in Staro-Čehi se nadaljujejo

ter so imeli že pododseki več sej, v katerih se določi bodoče razmerje obeh strank. Staročeski izvrševalni odbor je imel te dni sejo pod predsedstvom dr. Riegerja. Baje hočejo zahtevati Staročehi vsaj 20 mandatov, da bi mogli v dež. zboru samostojno postaviti interpelacije in predloge. Mlodočeski izvrševalni odsek se snide jutri v Pragi, da se posvetuje o zahtevah Staročehov. Masarykov »Čas« piše, da se s kompromisom reorganizuje na Češkem prav za prav le konservativizem. Poleg Staročehov je večina Mlodočehov, nič manj večina radikalcev in frakcije dr. Hajna konservativna, ker je zgrajen njih program na temelju historije in nacionalizma, ki sta konservativna. Med Mlodočehi je pa tudi nekaj resničnih naprednjakov, a tudi v drugih frakcijah jih ne manjka. »Čas«, ki je proti kompromisu, priporoča, naj se vsi naprednjaki združijo zase.

Volitve v Srbiji.

V Srbiji se vrše volitve za skupščino po novi ustavi prvokrat, in že sedaj se kaže, da imajo radikalci v deželi največ vpliva, in da so najmočnejša stranka, dasi so razdeljeni v vladne in neodvisne radikale. Torej vsa preganjanja Milana niso mogla uničiti radikalne stranke. Kralj Aleksander je storil pametno, da jih je pridobil zase in zvezal z naprednjaki. Ali bodočnosti nimajo vladni, nego neodvisni radikalci, ki nočejo nikakih kompromisov. Večina radikalcev je danes dinastična, in zveza z naprednjaki jim jemlje vso resnično radikalnost. Nekdaj so bili proti Obrenovićem, v svojem srcu socialisti in republikani ter so le za silo in navidez kazali zvestobo do dinastije. Neodvisni radikalci v zvezi z liberalci bodo tvorili opozicijo proti radikalno-naprednjaški večini. Zanimivo je, da so dobili neodvisni radikalci preko 40.000 glasov ter imajo svoje zastopnike celo v Belemgradu.

Vojna v Južni Afriki.

Henry des Houx, sourednik »Figara«, je posetil že tretjič Krügerja, ki se mu je zdel to pot blede in slab. Krüger je govoril o takozvanih burskih okrutnostih ter za-

LISTEK.

Almanahovci.

(Konec.)

Jaz ljubim te sanjarske poete, ali zakaj jih ljubi Frančišek Grivec, mi ni razumljivo. On je človek, ki pozna absolutno resnico in je torej na koncu in višku vsega človeškega znanja. Kaj ga vleče k ljudem, ki se ukvarjajo s skrivnostmi, z nerazrešenimi in nerazrešljivimi uganjami? — Prijazen jim je, ker se mu zdi, da so na poti ali pa da že v resnici — snažijo čevlje. Toda Frančišek Grivec se moti: blizu je do skrivnosti in daleč je do jasnih pravil te ali one religije.

Daleč je do tiste veličastne vsevednosti, ki sem prej govoril o nji in ki me je vsega tako globoko pretresla... Družba Frančiška Grivca ni sorodna ne tistim sanjarskim umetnikom, ki so ubežali ali skušajo ubežati, ne tistim srečnim ljudem, ki niso iskali nikoli in niso bili nikoli razočarani, temveč žive v miru in zadovoljnosti nedolžnonevedno, sladko življenje, in ne nam, ki smo vsakdanji, nezkušeni ljudje, ki gledamo in preisku-

jemo in hrepenimo in se ne menimo veliko, če pride za novim veseljem novo razočaranje, — ker namreč vemo, da je naša pot iskanje in da je zadnji cilj šele na koncu vseh koncev: kako bi bilo pač dolgočasno, če bi prišlo človeštvo še za časa svoje mladosti do tistega zadnjega cilja, če bi spoznalo zadnjo resnico! Sad spoznanja bi bil po mojih mislih vesoljni samomor; zakaj čemu potem življenje? Družba Frančiška Grivca ve vse, ni sorodna nikomur; ni ji treba bežati nikamor, iskati ničesar... Reševati najgloblje uganke, to je tem ljudem šolska naloga, napisana v dobri uri... Ena, dve, tri... salament, in Spinoza je na tleh, z njim so na tleh vsi panteisti. »Panteizem je zmotna v najvišji in absolutni obliki, stoji na vrhuncu vseh zmot in vse absurdnosti.« Tako je zapisal Martin Pečarič, bogoslovec iz Ljubljane. Dokazal je igranje, da ni enotnosti v svetovnem naziranju, nego v krščanstvu, vsi drugi sistemi da so budalosti. Jaz ne mislim braniti teh »sistemov«, ker se ne ogrevam zanje, ali kljub temu bi ne pital Spinoze in Schellinga z nevedneži, njih veličastnih duševnih stavb z »vrhuncem absurdnosti«. Nisem toliko predrzen, da bi jaz, pritlikavec, pljuval na

čevlje tem ljudem, ki segajo njih rame v oblake; to početje je bilo smešno, kakor je smešno, ko ga opravlja Martin Pečarič, bogoslovec iz Ljubljane, ki išče konca na sredi poti popolnosti v razvitku. In kazen mu je za petami: našel je popolnost tam... kjer zasluži, da jo je našel!

Dà, vse vedo! — »Pädagogik gefällig? Socialpolitik angenehm?« —

O socializmu si je upal pisati gosp. Evald Vračko iz Maribora. Ker je gosp. Evald Vračko iz Maribora slovenski bogoslovec, ne morem zapisati o njegovem delu tistega, kar bi najbrž zapisal, ko bi avtor kak lajik, ki ni vseveden in mu je torej mogoče odgovarjati in ugovarjati. Zapisal bi, da je spis »Zasebna last«, ki je tiskan v almanahu slovenskih bogoslovcev, zmes neumnosti, čisto navadne počestne neumnosti in pa brutalnosti, zavite v prozorni plašč zlaganega krščanstva. Ta spis bi bil na svojem mestu v »ekonomistu« židovsko-liberalne »Nove Preše«. Najbolj ga priporočam krščanskim socialistom, da se pouče iz njega o namenih in nazorih svojih sedanjih in prihodnjih voditeljev... Ne dalje o tej stvari, zakaj kakor sem rekel: če bi

bil spisal to reč kak pohleven lajik, bi povedal naravnost, da mi imponira predrznost, s katero si upa človek pisati o stvari, ki je ne pozna niti od daleč. Kajti da bi se Evald Vračko iz Maribora vedoma lagal, tega ne mislim; zdi se mi torej, da mu je le globoka nevednost vodila pero razlaganja socialističkih idej... Ne, lagal ni; in ker je neveden, je ob enem naiven: ušle so mu izpod peresa stvari, ki jih voditelji »krščanskih« socialistov samo na tihem mislijo. Jedro njegovih nazorov je: »Moli, delavec, in delaj, a ti, zasebni lastnik, moli in uživaj; nebesa so odprta obema!« In prvemu, delavcu namreč, se odpro navadno že deset let prej nego poslednjemu!... Toda ne dalje; — in da se vrnem: Evald Vračko iz Maribora je vseveden človek, tudi on je vseveden! In vsevedni ljudje so brutalni in hladni.

Brutalni in hladni so, kakor dokazuje Matija Slavič, mariborski pedagog in slovenski bogoslovec. Vzgoja, — pravi, da se je učil tega vzgojeslovja iz Slomška, in res je v njegovem spisu vse polno Slomškovih citatov, — vzgoja, ki jo hvali, je na kratko ta-le: »Palico, oče, palico, učitelj, palico, palico, palico!« Dà, palico

trjeval, da so izlagane in docela neresnične. »Če bi bilo vsaj polovico onega resnično, kar Angleži pišejo o Burih, bi prepustil svojo domovino usodi, ker je nedostojna in nevredna svobode. Ali uverjam vas, da ni tako«, je dejal Krüger. Poročila miss Elli Hobhouse o središčnih taborih, v katerih so nastanjene ženske, otroci in starci, so resnična, a nepopolna. Njena pripovedovanja so strašna, a vsega vendar ni videla. Ako spiše zgodovino te vojne nepristranska oseba, se strese svet od groze. Glede mira je dejal Krüger, da ga je Angležem že enkrat predlagal na častni podlagi. Ta predlog ima še veljavo, ker ga ni preklical. A ponovil ga ne bo. Čaka. »Ni moja dolžnost ponujati mir. Mi nismo bili napadalci. Po naši volji se vojna ne vrši. Mi branimo le svojo svobodo. Ako se nam zajamči ta, odložimo orožje, ali preje ne. Ako ne bo več očetov, se bodo bili otroci za neodvisnost, a potem vnuki. Tako pleme se ne da uničiti, a to pleme ne popusti svobode nikdar. Angležem je treba miru kakor nam. Orožja, municije in konj nam ne manjka nikdar — previdnost skrbi za to. Ako bi bila vsaka ped zemlje v obeh republikah v angleških rokah, ako bi poslal Chamberlain toliko vojakov, da bi pokril z njimi obe republiki, se bo vojna vendar nadaljevala. Javna obešanja bodo le podkurila Afrikanderje — iz krvi mučnikov vzrastejo maščevalci.« Tako je govoril Krüger, in angleški listi so besni zategadelj. Prepričani so sedaj, da Buri ne odnehajo, dokler bo živel Krüger, in da s starim predsednikom miru ne bo možno skleniti. Bure je treba prisiliti, da odlože orožje, in vojna se mora poostriti. Angleški upokojeni feldmaršal sir Neville Chamberlain se je izrazil v pismu na »Manchester Guardian«, da se vojna z Buri ne vrši po priznanih pravilih civilizacije, nego se ta pravila kršijo. To naj si Angleži zapomnijo! Celo stari zaslužni maršali protestirajo proti divjaštvu Roberta in Kitchenerja!

Dopisi.

Iz Št. Petra na Pivki 6. avgusta. Kaj ne, g. župan, zelo Vam je hudo, ker smo se tudi Vam enkrat odločno v bran postavili? Niti mislili nismo, da boste tako silno zrohnili, kakor ste to v »Slovenca« št. 177 storili.

Premного imamo dela za vsakdanji kruh, da bi se z dognano stvarjo delj časa bavili in tako čas po nepotrebnem tratili. Dopisnik pač ni poslušal osebno Vaše pridige, to rad pripoznavam, ali ne, da bi se bil za isto zanimal, povedala se mu je v večji družbi v glavni točki. Na prvega besede, tihoče se take stvari, se ne da veliko, ali tu se je še drugje poizvedovale in z mnogih strani ravno isto čulo. Celo od Vaših pristašev in ne — liberalcev se je povedalo tako, kakor je bilo pisano v Narodu.

Kmetje smo, kar sami dobro razumete, bolj trdih ušes. Razložite nam tedaj take stvari bolj razločno in počasi, da

in molek! V otroku je hudič, otrok je k slabemu nagnjen, zato je palico! Tako ostudnega spisa, moram reči, da še nisem bral; ostuden je ta spis toliko bolj, ker so zavite vse surovosti v pridigarski ton. Predrznost in ostudnost je že sploh v tem, da piše o vzgoji — Matija Slavič, slovenski bogoslovec iz Maribora...

Predrznost je v tem, — ali lahko je predrzen in brutalen, zakaj on ve vse!

Vse vedo ti srečni ljudje! —

To je, kar sem nameraval napisati: vse vedo ti srečni ljudje! Prepričati se nisem mislil z nikomur, bilo bi brezsmiselno in brezuspešno. Kajti še enkrat: ti ljudje vedo vse, in kar je glavno: vedo, da vse vedo.

V tem je nevarnost.

Taki samozavestni, vsevedni ljudje so brutalni brezobzirni, so aktivni: dokazuje vsakdanje življenje. Mi, prijatelji, smo neodločni, omahljivi, ker ne poznamo zadnje, absolutne resnice, in ker vemo, da je ne poznamo; zdi se nam nečastno, da bi se redili ob veliki laži, — v nadomestek za zaželjeno, nedoseženo — ali dosegljivo? — zadajo resnico. Neumno se nam zdi in škodljivo, da bi se redili s kamnom, ker nimamo kruha...

Vas bomo razumeli in po Vašem — Vaše besede — tolmačimo.

Vsaka zmota se bode potem zadovoljno pripoznala — in naj bode — v slučaj — tudi ta, ker pravite, da niste tujce »pohujševalce« nazivljali in Vas nočemo imeti za lažnjivca. Fante bi pa tudi sicer lahko že prejšnja leta posvarili, kajti tujci niso privikrat tu.

Kar se pa tiče — po Vašem izreku — liberalnega hujskanja, — vidimo, da ste o tem slabo poučeni. O kakem hujskanju po gostilnah nam ni popolnoma nič znano. Fantje pa tudi bolj »klerikalno« kakor »liberalno« zaukajo, saj Vam to lanske volitve svedočijo. Če pa hočemo, da bode v tem oziru na bolje šlo, ne smemo jim zabraniti pouka od strani bolj — olikanega ljudstva. Dobro nam je znano, kako se je eden od gg. duhovnikov lanske leto izrazil in sicer: »Kmet, če je bolj neumen, ljubši mi je!«

Še enkrat, tudi nam Šempeterčanom bodi »napredek« za geslo!

Naprednjaki.

Iz Domžal, 6. avgusta. Vljudo vas vprašam, kako bi bilo najprimernejše ime za društvo, ki se imenuje zdaj »Vzajemno podporno društvo«. Na vsak način zasluži to društvo drugo ime. To se razvidi lahko iz sledečih vrstic. V Domžalah kupilo je »Vzaj. podp. društvo« hišo, katero je dalo primerno popraviti, in napraviti v nji razna stanovanja. Dela so bila prevzeta in dogovorjena. Zdaj, ko je vse gotovo, nakrat noče o plačevanju nikdo ničesar vedeti. Pri prvem zidarskem delu odbilo je društvo čez 400 kron, pri drugem pa 14 kron. Slikarju hočejo odbiti zopet 40 kron, za kleparska in ključarska dela pa sploh niso pri volji, da bi jih plačali. Iz tega se vsakdo lahko prepriča, kako se sme ubogi rokodellec zanašati na gospode, kateri trdijo, da so na katoliški podlagi. Ali so res? Gospodje naj pomislijo, da moramo rokodelci natančno do vinarja vse poplačati, sicer nas takoj previdijo drugi gospodje, namreč s sodnije.

Od Sv. Jurja ob južni železnici, 6. avgusta. O naši pošti čujejo se večkrat pritožbe. Nekateri naročniki na »Rodoljuba« se pritožujejo, da ne dobivajo lista, o drugih nam je zopet znano, da se njihove številke vračajo upravnistvu, ne da bi naročniki za to vedeli ali v to privolili.

Ne vemo, če in koliko je tega kriva naša pošta. Vendar pa odločno ugovarjamo proti temu, da se uporablja našega organista pri pošti, ki utegne vsako stvar liki ženska radovednemu župniku na uho zanesti. Ako mu je skopi župnik dohodke tako pristrigal, da ga njegova služba ne more zadostno živiti, naj jej obrne hrbet in si poišče drugega kruha, c. kr. pošta pa mu ne sme dovoliti, da bi vohal za pismi in župniku neljubimi časniki.

Pošta ima nadalje za pismošojke nekega Jakoba Voka iz Gazkož. On je tretjerednik, torej župnikov ožji prijatelj. Sicer je tako neznatna oseba, da bi se ga živa duša ne spominjala, ko bi ne kaza-

Nesrečni skeptiki smo in zategadelj pasivni.

Kako lahko je tedaj onim vsevednim ljudem, — tem lažje, ker nam je prepovedano, da bi laž nazivali laž, kakor se spodobi med poštenimi ljudmi. Ti vsevedni ljudje so namreč tako samozavestni in tako brutalni, da so si priborili nedotakljiv privilegij za svojo — vsevednost. Kako lahko jim je!

To aktivnost in svetost tega privilegija čutimo dan na dan na svojem telesu. Iz glavni vzrok, da je naš odpor tako slab in neodločen, je skepticizem... Ljudje so namreč lačni in željni laži. Multatuli pravi v svojih »Ljubzenskih pismih« — nimam jih pri roki, da bi citiral —: »Če vzameš ljudem veliko laž, zahtevajo nedomestek in te zmerjajo, če jim odgovoriš: »To je laž, — ali ni dovolj, da sem vam to povedal? Ali ni boljše nič, nego laž? Ali ni boljše, da čakate na odgovor, nego da bi vam odgovoril z lažjo?« Toda ljudje niso zadovoljni. »Vzel si nam — daj!«

Zato jim je lahko tem vsevednim, aktivnim, brezvestnim ljudem, ki so začivkali prvič — samo za poskušnjo — v »Almanahu« in ki stopajo v življenje leto za letom v velikih jatah. J. C.

svoje tretjeredniške razsodnosti na tako neprimeren način.

Možiček raznaša po Blagovnem pisma in časnike. Nekega dne — bržčas je poprej oblizal sladkoustnega župnika konsumarsko roko — prinese v neko hišo »Rodoljuba« z besedami: »Spet sem parnejšo eno gardobo; ko b' ne biv zaprsazen, vrgo bi jo v graben«.

Od pošte ne zahtevamo sicer, da bi nastavljala za pismošojke ljudi, ki bi mogli soditi, kaj je lepo in kaj je grdo. Zahtevamo pa od nje, da jih pouči, kako se imajo v službi vesti, v čem smejo kot pismošojke govoriti in kako lepo morajo molčati, ako jih nihče ne vpraša za njih povsem nemerodajno mnenje.

Župnik, kaplana, organist in pismošojke morajo, hočeš nočeš trpeti, da prihaja »Rodoljub« med naše kmete in jih tuintam poučiti o rečeh, katerih se duhovniki bojijo, kakor hudič križa.

Iz Kroke, 6. avgusta. Za pogorelce so nadalje darovali: G. J. Ožura, župan v Osilnici 12 K 40 vin., župni urad Šent Jernej 19 K, g. Vilman Kolovrat zbirka 12 K, župni urad Šmartno pod Šmarno goro 10 K, župni urad Brezovica poleg Ljubljane 27 K, Jak. Mrak, župnik v Naklem, zbirka 19 kron 20 vin., župni urad Dole pri Litiji 16 K, farni urad na Studencu 12 K, župni urad Šmartin 10 kron, župnija Predoslje 25 K, Ivan Volf, posestnik v Osilnici 10 kron, J. Fabijan obleke 12 kg, pevsko društvo »Slavec« 433 K 93 vin., neimenovan 5 K, župni urad Višnja gora 10 K, A. More, župnik v Bukovšici 6 K, uredništvo »Slovenskega Naroda« 5 kron, po Franu Fajdigi, Sodražica nabral 5 K, uredništvo »Slovenskega Naroda« zopet 5 K, Val. Jakelj, žup. Sv. Križ (Jesenice) 5 K, Fr. Dolinar, dek. zbirka 32 K, župnija Stockendorf 4 K, Neveljski župljani (Rihar) 8 K, Pick in Winterstein, Budapest 5 K, farni urad Št. Vid pri Zatičini 30 K, F. T. in D. Ž. 20 K po J. Ažmanu, župni urad na Gojzdu 7 K. — Srčna hvala vsem, zlasti pa slav. pevskemu društvu »Slavec«, ki je uprizoril v »Narodnemu domu« dne 14. m. m. veselico v dobrodelni namen, in kojega so dobrohotno podpirali blagovolile mil. gospe, ozir. gospe ljubljanske, in naklonjenost ter požrtvovalnost meščanstva. — Za odbor: Jos. Korošec.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 7. avgusta.

— Uboji v ljubljanski okolici.

Zdaj vemo, pri čem da smo. Liberalna sodrga in njeno časopisje je sploh krivo vseh hudodelstev, kar se jih zgodi, specijelno pa so liberalci krivi, da so notorični klerikalci v ljubljanski okolici predzadnjo nedeljo nekaj ljudi ubili in poklali. Kdor tega ne verjame, naj čita včerajšnjega »Slovenca«, kjer je to jasno dokazano. »Slovenec« sedaj neče poznati vevškega ubijalca Bukovca kot svojega somišljenika, češ, da ni bil pri nobeni organizaciji. Ravno to pesem smo slišali tedaj, ko sta dva klerikalna uslužbenca storila v Ljubljani klerikalcem jako dobro došlo bogoskrunstvo. Tudi tedaj je »Slovenec« vpil: ta dva nista pri naši organizaciji. V Vevčah je na stotine tacič čestilcev sladkega jeruša, ki niso pri nobeni organizaciji, ki pa so vendar poslušni in navdušeni pristaši klerikalcev, kar se je zlasti pokazalo pri državnozbornski volitvi iz pete kurije. Tak zvest pristaš klerikalcev je bil tudi ubijalec Bukovec. Lazil je za klerikalci čez drn in strn, sovražil liberalce in socij. demokrate iz vse duše in oboževal vsako črno suknjo. »Slovenec« je teh ubojev prav vesel, in jih tudi krepko izkorišča v volilne namene. »Vorzugs-kaplan« Rihar pa je v Vevčah priredil shod, na katerem je ves besen ščuval ljudstvo zoper liberalce in soc. demokrate, tako da je resno svariti civilno oblečene ljudi, naj nikar ne hodijo v Vevče in v bližnjo okolico, ako hočejo biti svesti svojega življenja. Riharjevo ščuvanje je bilo, kakor je razvideti iz »Slovenca« tako, da bi bilo pravo čudo, če se ne zgodi kak uboj. Orožništvo bo moralo nekaj časa skrbno nadzorovati krščansko-socijalne prijatelje hujskača Riharja.

— **Katoliško narodnjaštvo.** Duhovščina se v svojih listih, ki jej pa ne

delajo časti, neprestano hvali, kako veličanske zasluge ima za narodno stvar. Gotovo je, da imajo nekateri posamezni duhovniki velike zasluge, gotovo je pa tudi, da bi nas bil že davno hudič s kostmi in s kožo vred vzel, če bi čakali, da nas otmejo propada. Saj še dandanes, ko je posvetno razumništvo z velikimi žrtvami izvojevalo slovenskemu jeziku vsaj nekoliko ravnopravnosti, je ravno mej duhovniki še največ takih narodnjakov, ki svoj lastni jezik prezirajo. Še dandanes uraduje mnogo župnikov nemški. Župnijski pečati so večinoma latinski. Pa tudi samonemški se še rabijo. Tako je v Vodichah. V tej izključno slovenski občini se rabijo samonemški pečatni listki »Pfarramt Vodice-Krain«. Ti pečati niso morda stari, ampak novi. Kdor si jih želi ogledati, temu je več izvodov na razpolaganje v našem uredništvu. Tako je katoliško narodnjaštvo v praksi. Pač škandal!

— **Klerikalna surovost.** Po občinskih volitvah Borovnici sta dva znana klerikalca, Cok in Adam, napadla posestnika Suhadolnika in nekega učitelja in ju pretepla, samo zato, ker nista klerikalca. Ti klerikalni surovini sta dobili zaslužno plačilo od sodnije, ki jima je prisodila primeren zapor.

— **Veselica v Dobu.** Piše se nam: »Slovenec« je prinesel o veselici v Dobu jako obširno poročilo. Kar smo že v začetku sumili o veselici, to se je izpolnilo. »Slovenec« razglasa vso veselico za klerikalno podjetje, hvali prav z jezuitsko hinavščino došlo občinstvo, katero je bilo po mnenju »Slovenca« klerikalno, med katerim pa smo žalibog pogrešali ljudi, a la Šusteršič in drugo klerikalno inteligenco, jezi se nad kamniško čitalnico, da ni dala kulis, in hvali vrlo (seveda klerikalno) dijaštvo itd. Kar se tiče občinstva, moramo konstatovati, da ni bilo razun treh hrvatskih duhovnikov iz Kamnika, nobenega družega duhovnika, da je pa bilo drugo občinstvo, med njimi dosti ljubljancev, priznana naprednega mišljenja, da tu ni bilo ni duha ni sluha o tisti vrli, navdušeni, požrtvovalni klerikalni inteligenci, katere je »Slovenec« dopisun videl toliko. (Morebiti je bil na kak skrivnosten način ginjen ali zamaknjen?) Toda pardon! Kmalu bi se človek zarekel. Saj je bila na veselici tudi klerikalna inteligenca zastopana, sicer ne v velikem številu, bila sta komaj dva, pa ta dva sta zalegla za nekaj stotin druge intel gence, ker sta bila baje zelo učena moža, in kar je največ, bila sta izmed tistih, ki imajo vidno znamenje, nevidne milosti. Bila sta namreč Daničarja s pravimi daničarskimi trakovi (včasih se porabijo isti tudi na Dunaju za nemška klerikalna društva, kakor pač nanesel slučaj, danes sta se svečano blestela na slovenski veselici). Ta dva moža sta v začudenju vsega došlega občinstva stala pri uhođu in prav provokatorično pozdravljala došle goste. Začudili smo se, kje so napredni »Slovenijani«, da puste tako izživati občinstvo, in velik del došlih ljudi je prav glasno dajal duška takemu izživanju. To in pa energičen nastop dveh došlih »Slovenijanov« je menda napotilo naša junaka, da sta odločila trakova. Sicer bi gotovo ne zapustila preveč častno te veselice. Da občinstvo ni štedilo z denarjem, o tem priča lep gmoten uspeh. Di-jakom pa, kateri so sodelovali pri predstavi, bodi klerikalni naskok na veselico resen opomin, da bodo v prihodnje pri enakih slavnostih vedeli izbirati si predsednika, da ne bo občinstvo vsled klerikalnega nastopa in protežiranja »Daničarjev« (sic! to spominja na »daničarsko druhalce«, od strani predsednika si mislilo, da je veselica, pri kateri so sodelovali le dijaki naprednega mišljenja, da je ta veselica delo naših vrlo znanih »Daničarjev«. Naj ti delajo sami zase veselice, kjer in kadar se jim zljubi in naj na te veselice ne pozabijo povabiti ljudi a la Šusteršič, morebiti bo tudi njim podaril kake 2000 K, druge pa naj puste pri miru! Tudi kar se tiče kamniške čitalnice, da je ta odrekla svojo pomoč, naj se zahvalijo za to ljubeznivim gospodom »Daničarjem«. Ti so povabili najprej predsednika na svoj »sestanek katoliških dijakov« v Kamniku, potem pa so ga poslali v čitalnico, katera je občeznano vedno bila liberalna, prosit za kulis. Vse mesto je vedelo, da so imeli klerikalni dijaki svoj sestanek, in tudi čitalnica je izvedela o

tem, ker je bil predsednik veselice jeden najbolj gorečih pristašev »Danice«. In ta pride potem prosit za kulise! Šel naj bi raje naravnost v »Katoliški dom«. Vzlic vsem zaprekam in intrigam klerikalnih pomagačev izvršila se je veselica prav izborna s pomočjo naprednih gospic in naprednih (čuješ »Slovenec«?) dijakov in bodo ti se v bodoče znali varovati takih klerikalnih pomagačev, ki razglasi vso veselico za klerikalno, če so morebiti zabili pri pripravi za veselico kak žebelj v steno. Tudi daničarski izzivači ne bodo odšli nikdar več tako ceno iz enakih slučajev.

— **Laške provokacije.** V občini Boršt so bili pred kratkim nekateri Lahi iz Italije pretepeni, ker so po vaseh provocirali in kradli. Italijanski konzul je takoj tekel k namestniku, in ta mu je obljubil najstrožjo preiskavo in kaznovanje krivcev. Zdaj provocirajo iz Italije došli polentarji tudi miroljubno slovensko ljudstvo v Škedenju. Cele noči prepevajo v gručah izzivajoče pesmi; policija jim ne brani, dasi sicer vsakega Slovenca aretira, če le malo zauka. Provokatorično obnašanje laških pretepenec seveda ljudstvo razburja, a če jo bo kak Lah skupil, bo namestnik zopet hitel obljubovati najstrožjo preiskavo in kaznovanje krivcev. Nam se sicer dozdeva, da bi imela državna uprava pred vsem nalogo, skrbeti za to, da se ljudstvo ne bo provociralo, da laški pri-tepenci ne bodo dajali povoda nevolji, ali pri tržaškem namestništvu so družega mnenja ali pa imajo pred vsakim laškim capinom tak respekt, da se ne upajo nastopiti proti njemu tako, kakor se navadno nastopa proti domačinom.

— **Umrl** je v Špitalu na Semerniku bivši višjesodni predsednik v Gradcu Fran vitez Schmidt. Pokojnik je od l. 1868 do l. 1873. služboval v Ljubljani kot deželnosodni svetnik. Bil je potem višjesodni svetnik v Gradcu in prišel l. 1884. kot dvorni svetnik k najvišjemu sodišču. Ko je postal grof Gleispach pravosodni minister, je prišel Schmidt kot višjesodni predsednik v Gradec, da je to mesto ostalo v rezervi samo grofu Gleispachu, ko je grof Gleispach kot justični minister odstopil, je šel Schmidt takoj v pokoj na kar se je grof Gleispach vrnil na prejšnje svoje mesto.

— **Umrla** je v Kranju po dolgem bolehanju gospa Katinka Šlambergerjeva, soproga kranjskega gosp. notarja. Pokojnica, ki je uživala najsplošnejše simpatije, je bila šele 42 let stara. Bodi ji zemljica lahka in prijazen spomin!

— **Iz Toplic na Dolenjskem** se nam piše: Toliko gostov kakor letos, tukajšne kopališče gotovo že dolgo ni imelo, prejkone še nikoli. Ne le, da je v starem in novem gradu vse zasedeno, še celo po privatnih hišah nedostaje že stanovanj. Da je temu tako prišlo, je čisto prav, kajti tukajšna kopel urejena je zdaj pač tako, da vstreza vsem modernim zahtevam. Od kar je prevzel vodstvo kopeli domačin g. Tambornino, kateri je ob enem tudi najemnik celega podvzetja, vlada tukaj povsem drugačen red. Vse je v redu, vse snažno. Posebno zadovoljni so pa gostje s postrežbo v zdraviliškem salonu. Jed in pijača je prav dobra, pri prav zmernih cenah. Jako ugodno spremembo je opaziti tudi glede rabe slovenščine v kopališču, dasi v tem obziru še vedno vse tako ni, kakor si to Slovenci želimo. Jedilni list na primer, bil bi pač lahko v obedveh deželnih jezikih tiskan in pisan, ne pa le v nemškem. No, upati je, da bode zdajšnji, jako marljivi in vneti g. najemnik, tudi ta nedostatek odpravil, tako da se nihče tudi v tem obziru spodtikati ne bode mogel.

— **Na Bledu** prirede ždraviški gostje in blejski pevski zbor v sredo dne 14. avgusta t. l. — pred praznikom — koncert na korist zdraviliškemu domu. Vspored prijavimo prihodnjič. Po koncertu je ples. Pričakuje se tudi udeležba od vzunaj.

— **Gostilna pri slepem Janezu** na cesti proti Št. Vidu se bode zopet odprla prihodnjo nedeljo 11. t. m. V to gostilno so Ljubljancem radi zahajali, dokler jo ni zaprl silni potres leta 1895., ko je v tej hiši podrl obok, ki je pod sabo pokopal gospodarja in gospodinjco.

— **Mestna kopel.** Od dne 21. do 27. julija letos oddalo se je v mestni ljudski

kopeli vsega skupaj 644 kopel, in sicer za moške 493 (pršnih 367, kadnih 126), za ženske pa 151 (pršnih 30, kadnih 121).

— **Radi poneverjenja** je aretirala mestna policija Alberta J. iz Homca. J. je služil v Domžalah pri Pavlu Bertonccljnu, kateremu je poneveril več sto kilogramov moke v vrednosti okrog 60 K. Zadnji čas služil je J. pri tukajšnjem mokuarju, ko pa je izvedel, da poprašuje po njem policija, je pobegnil. Misleč, da je policija nanj pozabila, se je zdaj vrnil — a je bil takoj aretiran.

— **Skupaj trčila** sta danes opoldan na križpotu Dunajske ceste in Prešernovih ulic, biciklist T. V. in izvošček A. G. Biciklist je bil prišel pod konja, konj pa je bil pameten in je sam obstal. Biciklist se ni poškodoval, raztrgala se mu je samo obleka.

— **Pobalini** polomili so včeraj zvečer na vrtu mestne kopeli več nasadov.

— **Izgubil** je R. M. nekje v mestu petak.

— **Tedenski izkaz** o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 28. julijado 3. avgusta 1901. Število novorojenec 19 (= 28.21 ‰), umrlih 12 (= 17.82 ‰), med njimi jih je umrlo za jetiko 1, za različnimi boleznimi 11. Mej njimi so bili tujei 4 (= 33.3 ‰), iz zavodov 5 (= 41.6 ‰), Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer za ošpicami 2, za škrlatino 2, za vratico 2 osebi.

— **Cesarica Friderik v Avstriji.** Pokojna cesarica Friderik, mati cesarja Viljema II., je bila leta 1879. v Rimskih Toplicah na Štajerskem ter je ondi slikala. Tudi v Ljubljano in celo v Postojino je prišla. Jama jo je zelo zanimala. Na Dunaju je bila dalje časa in potovala tudi po Tirolskem.

— **Starih petakov in petdesetakov ne bo več.** Kmalu izide razglas, s katerim se bodo stari petaki in petdesetaki zamenjali v avstrijsko-ogrski banki z desetkronskimi, oziroma stokratnimi bankovci. Desetkronski bankovci pridejo že 2. septembra v promet.

— **Radi nenravnosti** je bil minoli petek v Château-Thierry ondodni župni upravitelj, abbé Saint-Denis obsojen na dveletno ječo, ker je posilil več šolskih deklic.

— **Žid in prelat.** Pred nedavnim peljal se je prelat dr. Scheicher, profesor morale v sv. Hipolitu in znani krščansko-socialni sovražnik Slovanov, po železnici, in v kupeju je naletel slučajno na nekega žida. Žid je začel takoj zabavljati duhovnikom in farovškim kuharicam. Družba v kupeju se je očitno zabavala ob teh »duhovitih ovadbah«, le Scheicher je molčal. Ko pa je žid vendar jedenkrat dokončal svoja pikantna izvestja, naprosi Sch. družbo za posluh, naj tudi on kaj pove. »Bravo, le dajte!« pravijo vsi. — »Tedad pred kratkim, začne Sch. pripovedovati, umrl je na Tirolskem star žid, kločnjak. Žalujejo rod-bini pa je bilo najbolj žal, da bi dala nepozabnemu ranjkemu novo oblačilo za oni svet, zato so ga oblekli v staro kapucinsko kuto, ki jo je še ranjki kupil v nekem kapucinskem samostanu, ko je že ondi niso mogli več rabiti. — Žid pride pred nebeška vrata, plašno potrka, ker mu je vest očitala, da se je pri svojih kupčijah včasih vedel vendarle preveč »klerikalno«. Toda, komaj ga zagleda zvesti nebeški ključar, takoj ga spusti notri z ljubeznivim nasmevom: »Ah, tirolski kapucinček, no, to je lepo, le hitro semkaj, da se malo ogreješ in okrepeš!« Kmalu na to pa so se oglašali nekateri tožniki izmed blaženih, da se jim izgubljajo razne nebeške dragotine; tudi pri zlatem nebeškem tronu so zapazili, da je velik kos zlata odkršen. Sv. Peter se je rotit, da ni spustil notri nobene sumljive duše, v zadnjem času je itak le prišel jedini tirolski kapucinček. Pritožbe pa so se vendarle množile. Ko pa je neznani tat nekega dne ukradel celo sv. Petru hlače, bilo je konec Petrove potrpežljivosti, in v svoji uradni nezmotljivosti je izumel prav radikalno sredstvo, kako priti do tate. Sklicaj je nebeščane ter jim rekel: Jutri Vam dam prosto, ne bo vam treba ves dan popevati dolgočasnih psalmov, hvalnic in moliti za grešne pozemljane; v peklu bo jutri licitacija, torej kdor hoče, se je lahko udeleži, in naj vzdigne roke!« »Jaz, jaz«, vpije kapucin,

in po takem spoznali so žida, ter ga iz nebes takoj spodili. — Sch. je končal, v kupeju so se zdaj smejali židu, ta pa je v najbližji postaji izstopil.

— **Človeška glava sredi ceste.** Minoli teden je našla neka mlekarica na cesti iz Laaba na Nižje Avstrijskem sredi ceste človeško glavo. Telesa ni bilo. Doglalo se je, da je glava nekega samomorilca, ki je ležal ondi že več tednov. Može, ki so samomorilca spravili v rakev, so na že odpadlo glavo pozabili in odnesli le telo. Ko so truplo spravljali, je bil vihar in je vladala tema. Tako je glava obležala.

— **Car Aleksander II. in častnik.** Mlad častnik iz imenitne plemske rodbine v Petrogradu je obiskal svojo mlado bratranko v mestu, kjer je našel več njenih živahnih tovaršic. Takoj so začeli igrati igro zastavnico. Mlad oficirček mora dati zastavo, in na koncu igre so mu poredne mladenke za rešenje zastave naložile, naj se dá obriti. To je bilo res hudo zanj, ker je bil jako ponosen na mah, ki se mu je kazal pod nosom. Potem so ga oblekle v žensko obleko ter mu naročile, naj gre zdaj k fotografu ter se da fotografirati. Mučno nalogo izvršuje, dasi nevoljno, vendar natanko, vračal se je častnik že od fotografa, toda, o nesreča! — po stopnjicah mu je prišel nasproti car, ki, zagledavši gospodično, hoče galantno pozdraviti. Ali nesrečna vojaška gospodična je pri pogledu na carja vsa zmešana, postavi se v vojaško pozituro ter pred carjem — salutira. »Kaj pa pomeni to?«, vpraša ostro car. Častnik je padel na kolena, pred njegovimi očmi je že migljala Sibirija, in s kratkimi besedami je razložil carju vse. »Takoj k mestnemu komandantu!« je zapovedal še car ter odšel. Ves obupan je prišel nesrečnež h generalu M., ki je bil slučajno z njim v sorodstvu, mu pojasnil, zakaj je prišel v ženskih oblačilih ter pričakoval svojo prihodnjo osodo. To pa je bila za generala sitna stvar, car ni poznal šale s svojimi vojniki. »Torej počakaj tukaj, jaz pa grem k carju, kaj naj s teboj storim«, pravi general ter odide. — Častnik je nestrno čakal, in kmalu je zaslišal korake, a namesto generala je vstopila v kabinet — njegova žena. Ta pa, zagledavši tujo gospodično, ostrmi, vrže temen pogled na predrznico ter skliče svoje domače, razlagaje jim, da je zdaj že zaslačila zapeljivko, ki kvari njeno zakonsko srečo. In hudo bi se bilo častniku godilo, ako bi se ne bil ravno povrnil general. Ta je svoji ljubosumni soprogi v naglici vse pojasnil in tudi svojemu zbeganemu sorodniku nekako z veseljem rekel: »No, še dobro je izišlo, car je danes slučajno dobre volje. — Za kazen ti je naložil teden hišnega zapora, ker si se baš prikazal na ulicah — brez sablje.«

— **Pozor, da ne izgubite stave!** A.) Torej hočete z menoj staviti, da ne boste ponavljali dobesedno treh, popolnoma poljubnih stavkov, katere Vam bom narokoval? — B.) Prav, le dajte! — A.) Pazite tedaj, zdaj pričnem: Včeraj ni nič deževalo. — B.) Včeraj ni nič deževalo. — A.) Danes menda tudi ne bo. — B.) Danes menda tudi ne bo. — A.) Ha, ha, ha! Ste se že zmotili! — B. (Premišluje.) Kje? Saj sem pravilno ponavljal! — A.) Pa tretjega stavka niste ponovili, ki se glasi: »ha, ha, ha! ste se že zmotili!«

Telefonska in brzojavna poročila.

Kamnik 8. avgusta. V 2. razredu so z veliko večino izvoljeni vsi napredno narodni kandidati.

Maribor 8. avgusta. Mariborčanje so mnogobrojne udeležnike glavne skupščine družbe sv. Cirila in Metoda sijajno sprejeli. V »Narodnem domu« so došlece pozdravili imenom društva jako pristrčno dr. Medved, gđc. Marin in dr. Fürbas; prvomestnik Zupan se je vsem iskreno zahvalil. Odgovori in zahvala je obudilo veliko navdušenje. Vsako poročilo se je z živahno zahvalo sprejelo, isto tako po dr. Vošnjaku predlagana zahvala družbinim funkcionarjem. Obed je zelo živahen ob zvokih veteranske godbe.

Dunaj 8. avgusta. Dne 11. t. m. imeli bodo poslanci nemške nacionalne

stranke v Brucku ob Muri zaupen shod, da se dogovore zlasti glede vojne mej Wolfovo in Pradejevo stranko na Češkem, katera vojna zamore postati nevarna tudi nemškonalionalni stranki v alpskih deželah. Sestanek sta sprežila poslanca Sylvester in Walz, udeleži se ga pa tudi Prade.

Rim 8. avgusta. Nocoj je umrl vsled raka v želodcu žalostnoslavni general Baratieri, čigar karijera je v vojni zoper Abesince vzela tako tragi-komičen konec.

Milan 8. avgusta. Mej kmetiskim prebivalstvom je nastalo sila nevarno gibanje. Požigi so na dnevnem redu, ravno tako izgredi, dasi je nebroj vojaštva na nogah, ki straži skoraj vsako večje poslopje. Nocoj je nad tisoč kmetov skokoma zavzelo grajščino vojvode Viscontija in oprostilo vse pri izgredih zadnje dni prijete jetnike.

Pariz 8. avgusta. Vlada je odobrila postopanje poslanika v Carigradu Costansa, ki je kratkomalo pretrgal diplomatsko občevanje s turško vlado, ker ga sultan ni hotel sprejeti, ko je prišel intervenirat zaradi ukaza, s katerim se je francoskim ladjam omejila svoboda ukrcavanja in izkrcavanja.

Pariz 8. avgusta. Santos-Dumont je danes zopet poskusil svojo srečo z balonom. Posrečilo se mu je veslati okrog Eifflovega stolpa, ali vetru njegov balon ni mogel kljubovati in je padel blizu Trokadera.

Berolin 8. avgusta. »Berliner Tagblatt« javlja, da je bil njegov poročevalec z južnoafriškega bojišča, Viljem Meyerbach, v Middleburgu aretiran kot vohun, in da ga hoče angleška oblast postaviti pred vojno sodišče.

Narodno gospodarstvo. Čebelarstvo v deželnem zboru kranjskem.

(Dalje.)

Nam silijo v pero rezke besede za odgovor na deželnozborsko debato. Ker pa vemo, da so gospodje v dež. zboru, ne iz slabega namena, temveč vsled nevednosti izrekli marsikatero, o kateri napredni čebelar ne ve, če se ji bi smejal, ali se jezil, — bodi jim za danes prizanešeno.

Grmska šola dobiti mora vzoren čebelnjak. Nastavi naj se praktičen čebelar, katerega se dobi, ako ne med domačini, lahko med Čehi in Nemci. Za teoretična predavanja pridobi naj se pa čebelarja-strokovnjaka, katerih zlasti med učiteljskim stanom ne manjka.

G. nadučitelj Rojina, urednik »Slov. čebelarja« in odbornik našega čebelarskega društva, izdelal je lani na dunajski čebelarski šoli izpit za potovalnega učitelja z odliko. Obiskal je kurs največje korifeje naprednega čebelarstva »Gerstunga« ter posetil tudi še druge znamenite čebelarje. On ve povedati, kako pozornost posvečujejo čebelarstvu drugi narodi, in kako lepe dobičke jim čebelarstvo donaja.

Če deželni odbor njega pridobi, da organizuje grmsko čebelarstvo, da v večkratnih, več dni trajajočih poletnih kurzih, (katerih naj se bi udeležilo tudi gotovo število oglašanih čebelarjev), podaje teoretičen in praktičen pouk na Grmu, zagotovljeni smo, da ne bi le grmsko čebelarstvo dobiček pokazalo, temveč bi se obrazilo kmete za čebelarje, katerim bi mnogokrat čebelarstvo več nosilo, kot kmetija.

V posebnem članku opisal sem letos v nekaterih številkah »Slovenskega Naroda« važnost čebelarstva za Kranjsko. Opozoriti sem hotel javnost, zlasti pa deželni zbor na to važno gospodarsko stroko in doseči, da bi deželni zastop s subvencijami čebelarsko društvo malo izdatnejše podpiral, kot se je to dosedaj zgodilo. A uvidel sem po debati IX. deželnozborske seje, da so pale moje besede na nerodovita tla; da si gospodje še truda niso vzeli se s to gospodarsko stroko seznaniti. Upajmo, da bodo te vrstice kaj bolj k temu pripomogle. Videant consules!

Ant. Žnideršič.

— **Občinska hranilnica v Krškem** je imela do konca julija t. l. 53.340 K 59 h dohodkov in 49.467 K 07 h izdatkov. Stanje hranišnih vlog 53. 008 K 58 h. Stanje posojil 12.060 K.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 3. avgusta: Makso Gruntar, sprevodnikov sin, 5½ mes., Vodovodna cesta št. 24, črveniški katar.
Dne 4. avgusta: Ivan Sitar, dninar, 40 let, je v Ljubljani utonil.
Dne 5. avgusta: Teresija Spintre, čevljarjeva žena, 81 let, Krakovski nasip št. 10, ostarelost.

Meteorologično poročilo.

Vitina nad morjem 206-3 m. Srednji uračni tlak 736-0 mm.

Augst	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Mojna v m
7.	9. zvečer	733-7	16-7	sl. jzhod	del. oblak.	
8.	7. zjutraj	736-8	14-6	sl. svzhod	del. oblak.	51 mm
	2. popol.	736-7	24-9	sl. svzhod	del. oblak.	

Srednja včerašnja temperatura 17,5°, normala; 19,4°.

Dunajska borza

dne 8. avgusta 1900.

Skupni državni dolg v notah	89 05
Skupni državni dolg v srebru	88 05
Avstrijska zlata renta	118 65
Avstrijska krona renta 4%	95 85
Ogrska zlata renta 4%	118 65
Ogrska krona renta 4%	93 30
Avstro-ogrski bančni delnice	1687 —
Kreditne delnice	641 25
London vista	239 62½
Nemški državni bankovci za 100 mark	117 12½
20 mark	23 45
20 frankov	19 04
Italijanski bankovci	91 20
C. kr. cekini	11 32

Tužnim srcem naznanjamo vsem sodnikom, prijateljem in znancom žalostno vest, da je naša preljubljena soproga, mati, sestra, svakinja, gospa

Katinka Šlamberger
roj. Preširn

danes ob 12. uri dopoldne v 42. letu svoje starosti, po dolgi in mučni bolezni, previdena s svetotajstvi mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb blage ranice bude v petek, dne 9. t. m. popoldne ob 3. uri.

Maše zadušnice se bodo brale v tukajšnji farni cerkvi. (1892)

V Kranju, dne 7. avgusta 1901.

Anton Šlamberger, c. kr. notar, soprog. — **Anton, Inka, Nuša**, otroci. — **Terezija Preširn**, mati. — **Vinko Preširn**, c. kr. nadzemljemec, brat. — **Ana Globočnik** roj. Preširn, sestra. — **Janko Globočnik**, c. kr. notar, svak. — **Berta Preširn**, svakinja. — Nečaki in nečakinje.

Zavarovalni potovalec

(akvizitor)

s izbornimi referencami in mnogoletno vsestransko prakso v zavarovalni stroki, išče službo. Blagovoljne ponudbe sub „Akvizitor“ pošte restante Ljubljana.

Službo želi premeniti

mlad trgovski pomočnik

manufakturiist in specerist.

Ponudbe se prosijo pod „F. V.“ na upravnistvo »Slov. Nar.« (1658—2)

Rabljen sejalni stroj

in (1683—1)

rabljen ročen mlatilni stroj

ima po ceni na prodaj

A. Tschinkel-na zet v Ljubljani.

Tanglefoot

amer. priprava za popolno uničenje muh se dobiva v prodajalni trdke (12-141)

Edmund Kavčič

v Ljubljani, Prešernove ulice, nasproti pošte.

Takoj se sprejmejo

trgovski pomočnik

trgovski učenec

in

prodajalnični hlapec

pri **A. Žigonu**, trgovcu z mešanim blagom v **Škofji Loki**. (1681—1)

Pozor!

Vsak petek in naslednje dni

imam na razpolago

postojnske rake

po najnižji ceni.

Avguštin Zajec

gostilničar na Rimski cesti št. 4. (1663—3)

Izprašana učiteljica

v citrah in kitari

daje pouk.

Vpraša se: **Krakovski nasip št. 4, I. nadstropje.** (1633—2)

Hiša

z lepim razgledom na Ljubljano in okolico na **hriščku nad Dravljami**, s sadnim vrtom, njivo in gospodarskim poslopjem, **se proda iz proste roke.**

Naslov: **Franc Novak**, p. d. Gradišnik, v Pržanah pri Dravljah, nad Ljubljano. (1676—1)

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1901. leta.

Odhod iz Ljubljane j. s. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vari, Heb, Francove vari, Karlove vari, Prago, Lipsko; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 6 m popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, ob 15. junija do 15. septembra v Pontabel, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Geneve, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vari, Heb, Francove vari, Karlove vari, Prago, Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. Ob nedeljah in praznikih ob 5. uri 41 m popoldne v Podnart-Kropo. Ob 10. uri po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. — **Proga v Novomestu in v Kočevju.** Osonni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novomesto-Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne istotako, ob 6. uri 55 m zvečer v Novomesto, Kočevje. — **Prihod v Ljubljano j. s. kol. Proga iz Trbiža.** Ob 8. uri 25 m zjutraj osonni vlak s Dunaja čez Amstetten, iz Monakova, Inomosta, Franzensfeste, Solnograda, Lince, Steyra, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka. Ob 7. uri 12 m zjutraj osonni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopoldne osonni vlak s Dunaja čez Amstetten, iz Lipska, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plazja, Budejevic, Solnograda, Lince, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Št. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 38 m popoldne osonni vlak s Dunaja, iz Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Monakova, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. Ob nedeljah in praznikih ob 8. uri 38 m zvečer iz Podnarta-Krope. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak s Dunaja, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plazja, Budejevic, Lince, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. **Proga iz Novega mesta in Kočevja.** Osonni vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj, iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 48 m zvečer, istotako. — **Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik.** Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 50 m in ob 10. uri 25 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — **Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika.** Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m dopoldne, ob 6. uri 10 m in ob 9. uri 55 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. (1393)

2 učenca

za špecerijsko trgovino s dobrimi sprejemami iz dobre hiše sprejmeta se s ugodnimi pogoji pri J. Ravnikar trdka Perdan. (1647—2)

Zastopnika ali potovalca,

kateri obiskuje trgovino s jedilnim blagom proti primerni proviziji išče velika slovenska trgovina. Ponudbe pod št. „1000“ pošte-restante, Gorica. (1650—3)

Komí

dober in spreten manufakturiist, sprejme se v službo pri (1685—1)

Alojziju Pogačniku v Cerknici.

Iščem znanja

s priprosto deklico 20—25 let, k je zmožna tudi nemškega jezika. Pisma, ako mogoče s fotografijo, pod šifro „K. R. 31“ na upravnistvo »Slov. Naroda«. (1689)

Uradnika

veščega slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, zmožnega samostojno voditi trgovske knjige in korespondenco, vsprejme takoj v službo (1673—2)

Josip Lenarčič na Vrhniki.

Koroški

rimski vrelec

najfinejša planinska kislavoda, izkušera pri vsakem nahodu, posebno otroškem, ob slabem prebavljanju, pri boleznih na mehuru in ledvicah. (673-34)

Zastopstvo in zaloga za Kranjsko in Primorsko: **Anton Ditrich** Ljubljana, Marije Terezije cesta 2.

Spretno, solidno

potovalne uradnike

(akvizitorje)

za vse zavarovalne stroke vsprejme proti visoki proviziji, sčasoma tudi s stalno plačo tukajšnji glavni zastop stare, na Kranjskem že dolgo poslujoče tuzemske zavarovalnice. Lastnoročno pisane ponudbe naj se pošiljajo pod: „akvizitor 25“ upravnistvu »Slov. Naroda“. (1026—26)

Št. 8696.

(1640—2)

Naznanilo.

Zaradi glavnega snaženja uradnih prostorov ostane deželna blagajna kranjska, Turjaški trg št. 3, od 12. do vštetelega 14. avgusta t. l. strankinemu prometu zaprta.

Deželni odbor vojvodine Kranjske.

V Ljubljani, dne 1. avgusta 1901.

V Ljubljani, avgusta meseca 1901.

P. n.

Dozvoljujem si slav. občinstvu v mestu in na deželi uljudno naznaniti, da sem prevzel dobroznano, slovito, nad 45 let tu poslujočo

trgovino s špecerijskim in materialnim blagom

trdke

Janez Fabian v Ljubljani

katero bom vodil i nadalje nespremenjeno pod naslovom

Janeza Fabiana naslednik
Anton Korbar.

Zagotavljam, da se bom kar najbolje potrudil ustreči vsestransko z najboljšim, vselej svežim blagom po možno nizki ceni, se priporočam ter beležim

izrednim spoštovanjem

Janeza Fabiana naslednik
Anton Korbar.

(1680—1)

Slajerska ROGACKA
KISELA VODA Tempel-in Styria-vrelec
OSVEŽUJOČA PIJACA. Neprisegljiva zdravilna voda.

Zastopnik za Kranjsko:

Mihael Kastner

v Ljubljani. (714 20)

Za pomladno in poletno dōbo

priporočam gospodarjem in kmetovalcem kakor tudi raznim podjetnikom svojo veliko zalogo potrebščin za stavbe: portland in roman cement, železo za vezi, storje, traverze, železniške šine, okove za vrata in okna, trombe, cevi za vodovode, stidilnike (Sparherde). (428—25)

Potem poljedelske stroje: slamozeznice, gepeljne, mlatilnice, fino izdelane močne pluge, stroje za posenjanje smetane, stiskalnice za sadje, najnovejše trombe za gnojnice, in drugo potrebno orodje za poljedelstvo.

Razno orodje za kovače, ključavničarje in mizarje. Nagrobne križe, vilite kotle, jeklo za svedre, tehnlce in uteže, kakor veliko izber v kuhinjski opravi itd. po jako nizkih cenah.

Fran Stupica,

trgovina z železnino in špecerijskim blagom.
Ljubljana,

Marija Terezije cesta št. 1, poleg gostilne Figovec.

Notarska pisarna

c. kr. notarja Ivana Plantana

nahaja se od 6. avgusta naprej

(1644—3)

na Dunajski cesti

v Fröhlichovi hiši št. 11 v pritličji.